

1003 P.

5

PÅ

12

IDAG.

"Inga köp av tryckerimaskiner från okuperade ländar." Dette er overskriften på en meddelelse i en svensk avis, hvorav det fremgår at Sveriges venstrepressforening akter å foreslå for aviserernes forening at svenske aviser skal avholde sig fra å kjøpe trykkerimaskiner, rotasjonspresser etc. fra de okkuperte land. Det er valgt delegerte til et møte, o.s.v., o.s.v.

Vi har tidligere opplyst at svenske aviser i flere tilfeller har kjøpt rotasjonspresser fra aviser her i Norge, og vi har henvist til det allierte standpunkt at det her dreier sig om stjålet gods.

Det vi imidlertid vil ha fremholdt i denne forbindelse er det meget forstemmende i at svenskene overhodet finner det påkrevet å ta et slikt spørsmål opp til behandling. Vi trodde ikke vårt broderfolk var blitt så avstumpet. De maskiner det dreier sig om er stjålet i Norge, og enhver kjøper må finne sig i av oss nordmenn å bli betraktet som heiler. Holerivirkningshotets moralske berettigelse burde svenskene holde sig for gode til å diskutere.

Nr. 4.
2. årg.
11/1-1944.

Nyhetsene pr. 10. januar 1944:

De tre siste dagene har bragt meldinger om ny god russisk fremgang på Østfronten først og fremst i Kievfremmspringet og i Dnjeprbøyningen. Allerede lørdag blev det opplyst at avdelinger av den Røde Armé var trengt inn i Kirovograd som var blitt fullstendig omringet. En rekke opprevne tyske kolonner var på tilbaketog og fienden etterlot seg store mengder falne og materiell. Søndag kom så meldingene om at byen var fullstendig erobret. Lørdagens kommuniké fortalte videre at en annen russisk kolonne var på marsj mot Smjelo. Inne i selve Dnjeprbuen truet sovjettroppene med å omringe Krivoirog. Den viktige jernbanebyen Winniza som dekker Shmerinka, knutepunktet på hovedjernbanen fra Odessa var omringet fra tre kanter. I Dnjeprfremmspringet rykket sovjet-troppene frem langs jernbanen fra Korosten til Sarny. I henhold til dagens meldinger stod sovjet-troppene 160 km. sydvest og 250 km. vest for Kiev. Søndag blev det meldt at den Røde Armé på marsj mot Winnitza hadde inntatt Ilintzi (?). I Dnjeprbuen stod avdelinger av den Røde Armé 15 km. fra jernbanen som går vestover fra Smjelo og en rekke steder mellom denne byen og Kirovograd var blitt tatt. I Ukraina hadde russerne gjenerobret 70 steder til. Søndagens kommuniké opplyste at fienden dagen i forveien mistet 62 tanks og 57 fly på Østfronten. I mandagens kommuniké blev det så meddelt at sovjet-troppene fortsatte å rykke frem mot jernbanen Odessa-Warschau. I sitt fremstøt syd for Berdistjev mot Shmerinka på denne banen omgår russerne Winniza. Tyskerne gjør de mest fortvilede forsøk på å stanse den russiske fremrykking mot denne siste hovedforsyningslinje for sine avdelinger på den sydlige delen av Østfronten. Etter erobringen av Kirovograd foregår russernes fremrykking sydvestover i retning av jernbaneknutepunktet Novo Ukrainka. Erobringen av denne byen vil komme til å bety at tyskerne i Smjelo-området vil miste sin siste jernbaneforbindelse til Odessa. I Kievfremmspringet er også en rekke nye steder erobret, blant dem Polonoje som ligger på jernbanen fra Berdistjev til Rowno, ca. 100 km. vest for Berdistjev. Andre russiske avdelinger som rykker vestover fra Korosten nærmer seg nå jernbanesentret Sarny i Polen. Dagens tyske kommuniké omtaler sammenstøt vest for denne byen. News Chronicles korrespondent Paul Winterton telegraferer fra Moskva at alle tyskernes planer slo feil under kampene om Kirovograd. Før bare noen få dager siden igangsatte fienden voldsomme motangrep med den hensikt å gjenerobre Snamenka. De foretok opp til 6 angrep om dagen og opererte med inntil 100 tanks. Disse angrepene resulterte imidlertid bare i tap og da mobile russiske avdelinger satte seg i bevegelse, var motangrepene snart forandret til et forvirret tilbaketog. Det store bytte er ennå ikke blitt tallet opp. Det er også bragt inn en mengde fanger. Nøytrale korrespondenter i Berlin telegraferer at stemningen i rikshovedstaden etter de siste nederlagene på Østfronten er overordentlig dystert, idet det ikke lykkes de militære kommentatorer å skjule sannheten lenger. Således skriver f.eks. Deutsche Allgemeine Zeitung at det i øst ikke forekommer noen alminnelig frontlinje. Vanskelighetene med å føre frem forsyninger er meget store og det blir stillet uanenneskelige krav til de tyske soldater. I tillegg til dette kommer at Italiafronten krever sin del av de tyske styrker like som tyske avdelinger nå sendes til alle deler av Europa.

Over Istanbul meldes det at Romanias diktator Antonescu har gitt ordre til guvernørene i Odessa og Bessarabia at jernbanene må "holdes rene for" flyktninger fra de østlige provinser. Denne ordre er formodentlig gitt etter påtrykk fra den tyske ambassadør i Bukarest. Tyskerne skal ha truet med strenge represallier og har nå fått kontrollen over samtlige hovedjernbanelinjer i Romania. Ifølge Moskvakringkasteren vil gestaposjefen Himmler om kort tid begi seg til Romania.

I slutten av forrige uke behandlet den russiske presse Spanias stilling til storkrigen. Man slo fast at det var likegyldig om den "Blå Divisjon" var blitt oppløst all den stund spaniere fremdeles deltok i krigen på Østfronten i den 250. infanteridivisjon. På russisk hold blir Franco betegnet som en fiende av de allierte nasjoner.

Luftoperasjonene mot Vest-Europa har fortsatt. Lørdagens kommuniké opplyste at Mosquitos uten tap om natten hadde foretatt et fremstøt mot mål i Vest-Tyskland. Det samme var tilfelle natt til søndag. Fredag angrep amerikanske bombefly mål i Sydvest-Tyskland. 42 tyske jagere blev herunder skutt ned. Lørdagens kommuniké fortalte videre at på bekostning av 12 bombefly og 7 jagere var i løpet av de tre siste dagene 151 fiendtlige jagere blitt skutt ned. Over 750 middelstore amerikanske og britiske bombefly og jagere hadde foretatt omfattende fremstøt mot Nord-Frankrike. Herunder gikk 2 maskiner tapt. Natt til lørdag var intet fiendelig fly over Storbritannia. Fortsett fra de ovennevnte Mosquito-angrep natt til søndag inneholdt søndagens kommuniké ingen spesielle meldinger om luftangrep. Mandag blev det imidlertid opplyst at en stor styrke amerikanske fly over de Føderale øyene ved middagstid hadde rettet et kraftig angrep mot Sofia. Samtidig blev det meldt at britiske og kanadiske jagere søndag foretok offensive angrep over Nord-Frankrike. I tillegg gikk 1 tysk fly tapt og 1 tysk fly blev skutt ned.

Daily Telegraphs korrespondent i Stockholm telegraferer om angrepet over Stettin mandag natt at dette har stanset den ukendelige konvoi med krigsmateriell til Nord-Russland. Konvoien skulle gått lørdag, men kom ikke avgårde da de allierte bombene hadde ødelagt forsyningene. Svenske sjøfolk forteller at de fremdeles brenner i Stettin ettermiddagen etter angrepet.

Rekognoseringfly har tatt en rekke fotografier av de skader som er blitt anrettet under de siste dagers angrep på mål i Tyskland og Frankrike. Under bombingene av Kiel 5. ds. fikk således stasjonen en fullkaffert samtidig med at det blev ansett omfattende skader ved "Germania-Werke".

Det opplyses at de flyplasser i England som vil bli benyttet ved den kommende invasjonen nå praktisk talt er ferdigbygget. Alt i alt dekker de det kolossale område av 100.000 hektar. Om kampene i Italia er det de tre siste dager meldt fra 8. armés front at operasjonene vesentlig har innakreket seg til pådragsvirksomhet. På 5. armés front derimot har aktiviteten vært noe mer omfattende. Om kampene har opplyste kommuniké søndag at amerikanske angrep var trængt dypt inn i forsvaret av Cassino hvor det raste harde kamper. Også på de andre frontene har Clarks tropper nått fremgang. Mandag fortalte meldingene at amerikanerne var rykket 3 km videre i retning av Cassino og at to viktige høydedrag var blitt erobret.

Det har vært foretatt luftangrep mot mål både i Jugoslavia og i Italia. Blant disse finner vi for eksempel nord for Roma, havneøyen Ancona ved Adriatishavet og flyfabrikken ved Mariburg i Jugoslavia. Dessuten har allierte fly effektivt støttet landstridskreftene i deres operasjoner. For ørig er det også foretatt fremstøt mot mål i Syd-Frankrike. Fra Alger blir det opplyst at langtrekkende allierte bombefly nå opererer fra baser i Italia, mens de tidligere bare har benyttet seg av flyplasser i Nord-Afrika. Dette strider angrepsområdet betydelig samtidig som flyene får mulighet for å ta med seg større bombelast. I Middelhavsområdet har allierte fly i løpet av 1943 foretatt 350.000 utfall mot fiendtlige mål. Under 1 % av maskinene er gått tapt. Det er under operasjonene ialt sluppet 107.000 tonn bomber.

Søndag blev det fra Stillehavsområdet meldt at amerikanske fly med tap av to maskiner hadde rettet et vellykket angrep mot Rabaul på New Britain. Herunder blev 1 japansk tankor og et mindre skip ødelagt, mens 10 fiendtlige jagere blev skutt ned. Fredag blev det foretatt angrep mot fiendtlige mål på Marshalløyene.

Det meldes fra Stockholm at i henhold til den svensk-tyske handelsavtale for 1944 skal Sverige levere 7 millioner tonn jernmalm og får igjen 3 millioner tonn kull.

Studentene.

Vi har drøgt i erfaring at de studenter som satt igjen i Stavorn og som i løpet av forrige uke blev sendt derfra, igår morges blev utskipt med båt fra Oslo til ukjent bestemmelsessted. At sendingen går til Tyskland er utvilsomt idet det med samme båt fulgte 200 fanger fra Grini.

Hvad gjør nå Sverige? Det forlyder nemlig at tyskerne overfor den svenske regjering skal ha garantert at ingen flere studenter skulle sendes sydover.

Vi siterer "Fritt Folk" for 7. januar 1944, side 1: "BOLSJEVIKENE HAR USEDDVANLIGE STORE TAP. Berlin 6. januar. (NTB) Sovjetrussene har hatt useddvanlig store tap under sine færgjeves gjennombrudsforsøk ved Vitebsk, opplyser man i Berlin. Under et angrep som 80 sovjetrussiske soldater rettet mot en tysk luftvernartilleristilling, ble således ikke mindre enn 200 sovjetrussere drept. To tyske luftvernartillerister ble drept." Vi mener at de oppgitte russiske tap er høyt "useddvanlige".